

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov: **1. L. L.**, D. X., B., **2. Ing. L. M.**, T. X., B., **3. P. K.**, D. X., B., **4. Ing. M. V.**, H. X., B., **5. A. P.**, T. X., B., **6. K. P.**, T. X., B., **7. P. T.**, Š. X., B., **8. Ing. M. G.**, P. X., B., **9. Ing. L. G.**, P. X., B., **10. E. J.**, L. X., B., **11. Ing. I. T.**, H. X., B., **12. J. H.**, D. X., B., **13. P. H.**, C. X., I., **14. J. R.**, H. X., B., **15. Ing. A. Š.**, D. X., B., všetci zastúpení JUDr. K. J., advokátkou so sídlom D. X., B., proti žalovanému: **Krajský pozemkový úrad v Bratislave**, Trenčianska 55, Bratislava, za účasti účastníkov: **I. JUDr. M. C.**, M. X., I., **II. J. K.**, N. X., B., **III. M. K.**, N. X., B., obaja zastúpení JUDr. A. B., advokátkou so sídlom M. X., B., v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1031/173/2009 zo dňa 16. júla 2009 a rozhodnutia Obvodného pozemkového úradu v Senci č. OPÚ/2008/2365-8/MO zo dňa 22. apríla 2009, o odvolaní účastníkov konania v I., II., III. rade proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S 191/2009 – 101 zo dňa 20. júla 2010, jednohlasne, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S 191/2009 – 101 zo dňa 20. júla 2010 **zrušuje** a vec mu **vracia** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave zrušil rozhodnutie žalovaného č. 1031/173/2009 zo dňa 16.7.2009, ako aj rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu v Senci č. OPÚ/2008/2365-8/MO zo dňa 22.4.2009 podľa § 250j ods. 2 písm. a/, e/ zák. č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „O. s. p.“).

Krajský súd v dôvodoch rozhodnutia uviedol, že z pozemkovoknižnej vložky č. X., kat. úz. B., na základe vládneho nariadenia zo dňa 21.6.1939 č. 147 Sl. z., nehnuteľnosti pod A 5-6, 13-18 podliehali súpisu nehnuteľností a tieto nehnuteľnosti podľa § 9 a § 26 zákona zo dňa 22.2.1940 č. 46 Sl. z. prevzal štátny pozemkový úrad, teda išlo aj o parcely č. X.. Ako vyplývalo z pozemkovoknižnej vložky č. X, kat. úz. B. na základe vládneho nariadenia 90/1950 Zb. sa vkladá vlastnícke právo na Československý štát s právom MNV B. na nehnuteľnosti zapísané vo vložke č. X, kat. úz. B., teda aj parc. č. X. Pozemkovoknižná parc. č. X., kat. úz. B. vo výmere 7668 m², vedená ako ostatné plochy, bola vytvorená zlúčením pozemkovoknižných parciel č. X., č. X., č. X. a č. X.. Zlúčenie týchto parciel uskutočnil MNV v B., ktorý dal tento zlúčený pozemok do užívania záhradkárom a táto skutočnosť vyplýva z listu zo dňa 2.12.1992. MNV v B. listom zo dňa 21.3.1983 požiadal Odbor poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva ONV B. – vidiek o súhlas k zriadeniu záhradkárskej osady, pretože parc. č. X. kat. úz. B. o výmere 7668 m² bola zdevastovaná a nebola vhodná na poľnohospodárske využitie. V čase tejto žiadosti bola pozemkovoknižná parc. č. X. kat. úz. B. zlúčená a vedená ako ostatné plochy. Uznesením č. 175 Er-1983 súhlasila Rada ONV B. – vidiek s tým, aby na vedenom pozemku bola zriadená záhradkárska osada pre žalobcov. ZO SZZ B. vznikla na ustanovujúcej schôdzi dňa 30.11.1961. ZO SZZ B. parc. č. X. získal na základe hospodárskej zmluvy o dočasnom užívaní zo dňa 8.6.1989 od MNV v B. a nájomný vzťah bol zapísaný v evidenčnom liste č. X., kat. úz. B.. Krajský súd z predložených dôkazov nezistil, že by k uvedenému pozemku malo právny vzťah JRD B., hospodárska zmluva uzavretá medzi MNV B. a ZO SZZ v B. bola uzavretá v zmysle § 71 a § 348 Hospodárskeho zákonníka s poukazom na ust. § 9 vyhlášky č. 119/1988 Zb. Krajský súd sa nestotožnil s názorom žalovaného, že uzavretá hospodárska zmluva zo dňa 8.6.1989 je v rozpore s platnými právnymi predpismi; správny orgán konajúci podľa zák. č. 64/1997 Z. z. o užívaní pozemkov v zriadených záhradkárskych osadách a vyporiadaní vlastníctva k nim v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „zák. č. 64/1997 Z. z.“ alebo „zák. o užívaní pozemkov“) nebol príslušný posudzovať platnosť resp. neplatnosť tejto zmluvy. Krajský súd poukazujúc na jednotlivé ustanovenia zák. o užívaní pozemkov konštatoval, že bola splnená podmienka zriadenia záhradkárskej osady B. a medzi žalobcami ako užívateľmi a vlastníkmi vznikol zákonný nájomný vzťah, a preto splnili podmienky na podanie návrhu podľa § 7 zák. o užívaní pozemkov. Krajský súd ďalej uviedol, že JUDr. M. C., Ing. L. S., Ing. A. J., Ing. J. B. sú podielovými spoluvlastníkmi pozemkov parc. č. X., č. X., vedených na LV č. X., kat. úz. B., každý v 1/8, preto v tomto prípade nebola splnená zákonná podmienka

vlastníkov pozemkov, ktorých výmera a prislúchajúci podiel z výmery spoločných pozemkov by tvoril viac ako $\frac{1}{2}$ pozemku užívaného užívateľom. Taktiež nebola splnená podmienka podľa § 3 ods. 2 písm. d/ zák. o užívaní pozemkov, teda nezaplatenie, napriek písomnému upozorneniu, splatné nájomné za bežný rok do 30. augusta nasledujúceho roku. Hmotnoprávne podmienky výpovede v zmysle § 3 ods. 2 zák. o užívaní pozemkov musia byť splnené kumulatívne. Výpoveď manželov H. nespĺňala zákonné podmienky a navyiac táto mala byť uplatnená prostredníctvom ZO SZZ B.. V oboch prípadoch neboli preukázané doručenia výpovedí jednotlivým užívateľom pozemkov. Krajský súd tiež poukázal na procesné pochybenie správnych orgánov, keď rozhodnutia doručovali spoločnosti J., s.r.o., B., napriek tomu, že mali vedomosť o tom, že novými vlastníkmi sa stali J. a M. K., o čom svedčil list vlastníctva č. X. a túto skutočnosť oznámil zástupca žalobcov a prvostupňový správny orgán toto oznámenie obdržal dňa 9.6.2009. O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 O. s. p. tak, že úspešným žalobcom priznal ich náhradu vo výške 4311,47 €.

Proti predmetnému rozsudku podali v zákonnej lehote, dňa 6.9.2010 prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, **odvolanie účastníci konania v II. a III. rade** domáhajúc sa jeho zrušenia odvolacím súdom a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uviedli, že zák. č. 46/1940 o pozemkov reformne mal byť revíziou prvej pozemkovej reformy, k skutočnej revízii však nedošlo, išlo v podstate o vyvlastnenie židovského majetku, z ust. § 9 zák. č. 46/1940 vyplývalo, že Štátny pozemkový úrad oznámi vlastníkovi, že sa rozhodol prevziať poľnohospodársku nehnuteľnosť a z § 27 vyplývalo, že Štátny pozemkový fond nemusí uplatňovať toto právo výkupu, keď nehnuteľnosti kupuje príslušník SR, roľník a s predbežným súhlasom Štátneho pozemkového fondu. Poukázali na poznámku v pozemkovoknižnej vložke č. X., P. parc. č. X. a č. X., kat. úz. B., že na základe kúpnej zmluvy sa odpisujú parc. č. X. a X. do novej pozemkovoknižnej vložky č. X., č. d. X., pričom poukázali na obsah pozemkovoknižnej vložky č. X., kat. úz. B. a kúpnej zmluvy zo dňa 4.7.1940, schválenej Pôdohospodárskym odborom Rady ONV B. – okolie dňa 10.9.1956 č. Pôd 3754/1956. Uviedli, že z § 2 ods. 1 zák. č. 142/1947 Zb. vyplýva, že revízii o. i. podliehajú aj rozhodnutia vydané bývalým Štátnym pozemkovým úradom zriadeným zákonom zo dňa 22.2.1940. Štátny pozemkový úrad bol zák. č. 142/1947 zrušený a jeho kompetencie prešli na Povereníctvo SNR pre poľnohospodárstvo a pozemkovú reformu. Podľa § 14 zák. č. 142/1947 Zb. pre vykonanie zápisov do pozemkových kníh platia primerane ustanovenia č. 90/1947 Zb. a z § 1 ods. 1 zák. č. 65/1951 Zb. na prevod

nehnutelnosti je potrebné privolenie okresného národného výboru, z ktorých ustanovení je zrejmé, že právni predchodcovia účastníkov konania II. a III. rade nadobudli nehnuteľnosti zapísané v pozemkovoknižnej vložke č. X., parc. č. X. a č. X., kat. úz. B. na základe kúpnej zmluvy uzavretej 4.7.1940 a vklad vlastníckeho práva a zápis do pozemkovej knihy bol povolený 13.10.1956 na základe súhlasu ONV B. – okolie, a to v súlade s vtedy platnými predpismi, v roku 1983 boli vlastníkami parc. č. X. A. M. v ½ a G. M. v ½ na základe D579/74. V čase uzavretia hospodárskej zmluvy dňa 24.8.1983 MNV v B., ani iná štátna socialistická organizácia, neboli vlastníkom pozemku parc. č. X., kat. úz. B., a preto ani nemohol platne uzavrieť zmluvu o užívaní poľnohospodárskej pôdy zo dňa 24.8.1983, ani hospodársku zmluvu o dočasnom užívaní národného majetku v zmysle § 348 Hospodárskeho zákonníka zo dňa 8.6.1989. Ďalej účastníci konania uviedli, že krajský súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s tým, že do súdneho spisu bola založená zmluva o užívaní poľnohospodárskej pôdy zo dňa 24.8.1983, ani s tým, že hospodárska zmluva bola uzavretá až v r. 1989, pričom až v roku 1993 bol podaný na katastrálny úrad návrh na zápis hospodárskej zmluvy, a teda až na základe tohto podania bol vyhotovený evidenčný list, na ktorom ako užívateľ je uvedená ZO SZZ v B.. Poukázali na vyjadrenie PD Ch., z ktorého vyplýva, že toto PD užívalo parc. č. X. do r. 1992 a dňa 27.11.1992, na základe vytýčenia pôvodných hraníc pozemkov parc. č. X. a X., kat. úz. B., tieto vrátilo vlastníkom. Namietali, že súdu v konaní o preskúmanie rozhodnutí orgánov verejnej správy neprináležalo rozhodovať o platnosti zmlúv, tak ako to urobil krajský súd, keď konštatoval, že hospodárska zmluva bola uzavretá v súlade s platnými predpismi a boli splnené podmienky zriadenia záhradkárskej osady. Správny orgán síce v konaní nemôže rozhodovať o platnosti alebo neplatnosti zmlúv, ale ak účastník konania vznesie námietky ohľadne platnosti zmlúv, správny orgán konanie preruší, s tým, že určí lehotu na podanie žalobného návrhu na súd.

K podanému odvolaniu sa písomne **vyjadril žalovaný** tak, že navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu zmeniť tak, že odvolací súd žalobu zamietne. Uviedol, že splnomocnený zástupca užívateľov pozemkov v čase podania návrhu (30.12.2008) nepreukázal, že bola splnená podmienka – zriadenie záhradkárskej osady do dňa 24.6.1991 podľa § 2 ods. 1 zák. o užívaní pozemkov. ZO SZZ 6-1B., záhradkárska osada B. nemala právoplatne uzatvorenú zmluvu na dočasné užívanie pozemkov podľa vtedy platného zák. č. 122/1975 Zb. o poľnohospodárskom družstevníctve (§ 40) alebo zák. č. 123/1975 Zb. o užívaní pôdy a iného poľnohospodárskeho majetku na zabezpečenie výroby (§ 9). Hospodárska zmluva o dočasnom užívaní národného majetku uzatvorená podľa § 348

Hospodárskeho zákonníka bola uzatvorená v rozpore s platnými právnymi predpismi, nakoľko MNV B. nemalo k predmetnému pozemku žiadny právny vzťah; právny vzťah k pozemkom malo iba JRD B., do ktorého vlastníci združili svoje pozemky a ich vlastnícke právo im zostalo zachované. Od účinnosti zák. č. 229/1991 Zb. boli platne uzatvorené zmluvy podľa § 22 ods. 1 zrušené a podľa § 22 ods. 2 vznikol medzi užívateľom a vlastníkom zákonný nájom, preto v tomto prípade nedošlo k vzniku zákonného nájmu. Žalovaný ďalej uviedol, že nesplnením podmienky podľa § 2 ods. 2 zák. o užívaní pozemkov, nedošlo k vzniku zákonného nájmu medzi vlastníkom a užívateľom. Taktiež podľa § 6 písm. a/ zák. o užívaní pozemkov členovia ZO SZZ 6-1 B., záhradkárska osada B., nie sú účastníkmi konania, nakoľko nespĺňajú podmienku byť užívateľmi a nemôže byť splnená ani podmienka podľa § 7 ods. 1 zák. o užívaní pozemkov. Záverom žalovaný poukázal na rozhodnutie tunajšieho súdu sp. zn. 4Sž-o-KS/25/2005 zo dňa 27.4.2006, z ktorého vyplýva, že nesplnenie podmienok podľa § 7 ods. 1 zák. o užívaní pozemkov je dostatočným dôvodom pre zamietnutie návrhu na začatie správneho konania, tento nemôže byť v priebehu konania konvalidovaný.

K odvolaniu sa písomným podaním zo dňa 14.10.2010 *vyjadrili žalobcovia*, prostredníctvom právnej zástupkyne tak, že navrhli napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť a zároveň si uplatnili trovy odvolacieho konania. Uviedli, že nikdy nespochybňovali vlastnícke právo účastníkov konania ani ich právnych predchodcov, dokonca ani pred správnymi orgánmi, preto nebol dôvod, aby sa súd zaoberal vlastníckym právom účastníkov konania alebo ich právnych predchodcov. Prechod vlastníctva a správy na štát žalobcovia poukazovali len v súvislosti s parc. č. X. a parc. č. X., kde súd len konštatoval, že skutočnosti uvedené žalobcami sú v súlade s predloženými dôkazmi a predmetné pozemky boli niekedy v správe národného výrobu resp. vo vlastníctve štátu. Ďalej žalobcovia uviedli, že v žalobe nebola spomínaná zmluva o užívaní poľnohospodárskej pôdy zo dňa 24.8.1983 a takáto zmluva ani nebola jej prílohou. Jediná zmluva, o ktorú sa žalobcovia opierali bola zmluva o dočasnom užívaní národného majetku zo dňa 8.6.1989. Žalobcovia doplnením podania zo dňa 20.3.2009 predložili správnemu orgánu list zo dňa 14.9.1983, ktorého prílohou z archívu bola aj zmluva o užívaní poľnohospodárskej pôdy – odovzdanie majetku zo dňa 24.8.1983, ktorou žalobcovia dokazovali, že zmluvu o dočasnom užívaní pozemkov bol príslušný podľa § 9 vyhlášky č. 156/1975 Zb. so ZO SZZ uzatvoriť aj MNV, ktorý mal vtedy predmetný pozemok v správe. Žalobcovia poukázali, že krajský súd nerozhodoval o platnosti resp. neplatnosti hospodárskej zmluvy. Ak by to tak bolo, tak by

musel existovať výrok o tom, že predmetná zmluva je platná resp. neplatná. Krajský súd len konštatoval, že predmetná zmluva bola uzavretá v zmysle vtedy platných právnych predpisov, ktoré bližšie citoval v odôvodnení. Pokiaľ účastníci konania do spisu založili vyjadrenie PD Ch. o užívaní pozemku parc. č. X. a jeho vlastníkom, žalobcovia uviedli, že toto sa nezakladá na pravde, nakoľko na predmetom pozemku mali žalobcovia nasadené plodiny, rastliny, stromy a nebolo možné, aby boli na týchto pozemkoch viacerí užívatelia, inak by žalobcovia nemohli svoje pozemky obrábať a siať na nich rastliny a pod. K účastníkmi konania predloženému vytyčovaciemu protokolu uviedli, že nie je opatrený pečiatkou a podpisom geodeta, ktorý mal hranice pozemkov vytýčiť, preto ho považovali za klamlivý a právne irelevantný. Poukázali na vytyčovací protokol zo dňa 14.3.1989, ktorého prílohou je aj vytyčovací náčrt urobený na žiadosť MNV B. pred podpisom hospodárskej zmluvy zo dňa 08.06.1989, ktorý vychádzal z pozemkovej mapy, č. map. listu X., mierka 1:2880 zo dňa 28.2.1983. Súčasne žalobcovia poukázali aj na čestné vyhlásenie bývalého predsedu PD Ch. zo dňa 14.10.2010, z ktorého vyplýva, že v čase jeho pôsobenia ako predsedu družstva v rokoch 1981 – 2004, pozemky zlúčené do parc. č. X. o výmere 7668 m² v kat. úz. B. neboli využívané družstvom na poľnohospodársku veľkovýrobu vzhľadom na malú výmeru pozemkov a charakter pôdy.

K odvolaniu sa písomným podaním zo dňa 21.10.2010 **vyjadrila** tiež **účastníčka konania v I. rade**, ktorá uviedla, že účastníci konania v II. a III. rade sú vlastníkami inej parcely užíwanej žalobcami (parc. č. X.) ako ona (parc. č. X., parc. č. X.). Z dôkazov ktoré súdu predložili, je zrejmé, že ani tieto pozemky v minulosti neboli vo vlastníctve štátu, MNV v B. nimi nemohol disponovať ako so svojím vlastníctvom a nemohol ich hospodárskou zmluvou prenechať na dočasné užívanie.

Odvolanie proti rozsudku krajského súdu podala v zákonnej lehote dňa 14.9.2010 aj **účastníčka konania v I. rade** domáhajúc sa jeho zmeny tak, že odvolací súd žalobu zamietne. Uviedla, že je známe, že v B. bolo založené JRD a tiež je známe, že keď vzniklo v dedine JRD, všetci roľníci museli „dobrovoľne“ združiť svoju pôdu do JRD, pričom im zostalo zachované vlastníctvo, k pôde vzniklo JRD právo družstevného užívania. Po r. 1989 na základe zák. č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku, dňom účinnosti tohto zákona zaniklo právo družstevného užívania k združeným pozemkom, družstvu k nim vznikol nájomný vzťah a bolo povinné ich vydať vlastníkom. Poukázala, že hospodárska zmluva je absolútne neplatná, keďže bola

uzavretá v rozpore aj s vtedy platným právom. Dal sa ňou do užívania národný majetok – pozemky, ktoré národným majetkom nikdy neboli. MNV v nej dokonca vystupuje ako vlastník a nie ako správca majetku štátu, ZO SZZ nemala ani vtedy a nemá ani teraz právnu subjektivitu, nemohla preto uzavrieť zmluvu vo svojom mene, absentoval na nej súhlas ONV, keďže zmluvy uzavreté po 1.1.1976 museli byť odsúhlasené príslušným ONV. MNV tiež v rozpore s právom (keďže k pozemkom parc. č. X. a X. nemal žiaden právny vzťah) nechal si ich vyčleniť z JRD, spojil ich s inými pozemkami a vytvoril parc. č. X., ktorá bola predmetom uvedenej hospodárskej zmluvy. Pozemky parc. č. X. a parc. č. X. nikdy neprešli do vlastníctva štátu, vlastnícke právo k nim mali zachované právni predchodcovia účastnícky konania, čo bolo nepochybné z dokladov, ktoré mal súd prvého stupňa k dispozícii. Ďalej účastníčka uviedla, že výpovede z nájmu dané žalobcom boli podané z opatrnosti, lebo keď nevznikol nájomný vzťah, nebol dôvod dávať výpoveď. Aj tak sa však domnieva, že výpovede boli zákonné, keďže boli dané užívateľom, ktorí užívali prevažnú časť pozemkov účastníkov konania, prevažná časť záhradky, ktorú užívali, sa nachádzala na pozemkoch účastníkov konania. K procesnému pochybeniu, ktoré krajský súd vytýkal správnym orgánom, pokiaľ šlo o doručovanie rozhodnutia účastníčka konania uviedla, že pokiaľ túto skutočnosť nenamietali manželia K. a boli s rozhodnutím spokojní, nemalo to mať vplyv na rozhodnutie súdu, pričom poukázala na § 250i ods. 3 O. s. p. Záverom účastníčka konania uviedla, že v súvislosti s jej účastníctvom v konaní jej vznikli náklady vo výške 6,46 €, keď neboli zaslané prílohy žaloby a tieto si musela na vlastné náklady zhotoviť. Uviedla, že v tejto súvislosti krajský súd pochybil, keď jej náhradu týchto nákladov nepriznal. Tiež poukázala na výšku náhrady trov konania priznanú žalobcom, ktorú považovala za rozpornú s dobrými mravmi, vzhľadom k tomu, že trovy konania boli vo vyššej sume ako suma ponúknutá žalobcami všetkým vlastníkom ako kúpna cena za všetky užívané pozemky.

Vyššie uvedené **vyjadrenie žalovaného** k odvolaniu účastníkov konania v II. a III. rade sa vzťahovalo aj k odvolaniu podanému účastníčkou konania v I. rade.

K podanému odvolaniu účastníčky v I. rade sa písomným podaním zo dňa 14.10.2010, **vyjadrili** prostredníctvom právnej zástupkyne **žalobcovia** tak, že navrhli napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť a zároveň si uplatnili trovy odvolacieho konania. Uviedli, že parc. č. X. o výmere 7668 m², ktorá vznikla zlúčením parc. č. X., parc. č. X., parc. č. X., parc. č. X., bola v správe MNV B., ktorá skutočnosť vyplýva z dôkazov predložených žalobcami. Keďže parc. č. X. nebola z dôvodu devastácie spôsobenej ťažbou štrku a vývozom

domového odpadu vhodná na poľnohospodárske využitie, požiadal MNV v B. listom č. 96/1983 zo dňa 21.3.1983 Odbor poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva ONV B. – vidiek o súhlas k zriadeniu záhradkárskej osady. Už v čase podania tejto žiadosti bola parc. č. X., kat. úz. B. zlúčená a vedená ako ostatné plochy. Rada ONV B. – vidiek uznesením č. 175/R-1983 súhlasila s tým, aby na parc. č. X., kat. úz. B. bola zriadená záhradkárska osada pre členov ZO SZZ v B.. Listom zo dňa 6.6.1988 MNV oznámil ZO SZZ, že bolo prerokované využívanie pozemku parc. č. X. na záhradkárske účely. Z toho listu navyše vyplýva, že predmetný zlúčený pozemok bol dovtedy daný na užívanie Vodohospodárskym stavbám na skládku zeminy, ktorý poskytol žalobcom pletivo na oplotenie ako protihodnotu za to, že mohol ďalej naväzať zeminu na predmetné pozemky, keďže tam bola roklina, ktorú bolo treba zasypať. Z uvedeného vyplýva, že predmetný pozemok nemohlo využívať JRD B. Pozemok bol v správe národného výboru a v súlade s § 71 a § 348 Hospodárskeho zákonníka bol v prenechaný do užívania inej socialistickej organizácii. Žalobcovia ďalej uviedli, že účastníčka konania v I. rade v konaní nepredložila žiaden dôkaz, ktorý by vyvrátil tvrdenie o tom, že MNV nemal predmetné pozemky v užívaní, ale že ich malo v užívaní JRD B. Ohľadne platnosti resp. neplatnosti hospodárskej zmluvy žalobcovia uviedli, že o tejto otázke môže rozhodovať jedine súd, a preto konštatovanie krajského súdu o tom, že správny orgán nie je oprávnený resp. príslušný posudzovať jej platnosť, bolo správne. K námietke právnej subjektivity ZO SZZ uviedli, že v zmysle stanov Slovenského zväzu záhradkárov nadobúdať práva a zaväzovať sa vlastným menom môžu výbory a základné organizácie SZZ. Žalobcovia citujúc jednotlivé ustanovenia zák. o užívaní pozemkov ako aj zák. č. 221/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku, uzavreli, že majú za to, že sú užívateľmi pozemkov v zriadenej záhradkárskej osade a splnili podmienky na podanie návrhu, preto krajský súd správne zrušil napadnuté správne rozhodnutia a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu podľa § 212 ods. 1 O.s.p., prejednal odvolania účastníkov konania v I., II., a III. rade bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 a § 250ja ods. 2 O.s.p., a dospel k záveru, že rozsudok Krajského súdu v Bratislave je potrebné zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, a to pre závažné procesné pochybenie spočívajúce v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia.

Zmyslom a účelom platnej právnej úpravy správneho súdnictva je poskytovať efektívnu ochranu verejným subjektívnym právam fyzických a právnických osôb.

V správnom súdnictve preskúmavajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 O.s.p.).

Podľa § 247 ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy (t. j. druhej hlavy piatej časti) sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 250j ods. 1 O.s.p. ak súd po preskúmaní rozhodnutia a postupu správneho orgánu v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe (ďalej len "v medziach žaloby") dospel k záveru, že rozhodnutie a postup správneho orgánu v medziach žaloby sú v súlade so zákonom, vysloví rozsudkom, že sa žaloba zamieta.

V zmysle citovaného ustanovenia § 250j ods. 1 O.s.p. príslušný súd rozhodne vo veci samej tak, že žalobu zamietne, ak zistí, že rozhodnutie a postup správneho orgánu v medziach žaloby sú v súlade so zákonom. Záver o súlade postupu a rozhodnutia správneho orgánu so zákonom sa týka rozsahu a z dôvodov, pre ktoré bola žaloba podaná. Súd musí v rozsahu prieskumu venovať pozornosť tomu, či vo veci nemalo byť prednostne aplikované komunitárne právo (čl. 7 ods. 2 ústavy) a podľa výsledku aj takéhoto prieskumu musí postupovať v súlade s citovaným článkom ústavy.

Procesnému právu účastníka konania vznášať v žalobe námietky nezákonnosti voči postupu a rozhodnutiu správneho orgánu zodpovedá povinnosť správneho súdu preskúmať rozhodnutie správneho orgánu v rozsahu žalobných námietok, o vznesených námietkach rozhodnúť a pokiaľ ich nepovažoval za dôvodné, vysvetliť a vyložiť, z akých dôvodov. Ak tak správny súd neurobí, zaťažá svoje rozhodnutie nielen vadami spočívajúcimi v porušení všeobecných procesných princípov - podraditeľných pod vadu konania v zmysle § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. - ale súčasne postupuje aj v rozpore so zásadami vyjadrenými v druhej hlave, siedmom oddiele Ústavy SR (predovšetkým čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2) a v čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd (ďalej aj „Dohovor“; porov. II. ÚS 9/00, I. ÚS 35/01, I. ÚS 26/94, IV. ÚS 156/03).

Súčasťou práva na súdnu ochranu a na spravodlivý proces je nepochybne aj právo na riadne odôvodnenie súdneho verdiktu.

Právo na spravodlivý proces vyžaduje, aby rozhodnutie bolo odôvodnené. Vyplýva to z potreby transparentnosti výkonu spravodlivosti, ktorá je inherentná každému jurisdikčnému aktu. Je korelátom práva účastníka prednášať návrhy aj argumenty, aby na ne dostal odpoveď. Odôvodnenie rozhodnutia je aj zárukou toho, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny. Je predpokladom toho, aby strany mohli účinne uplatňovať právo na opravné prostriedky. Napokon je predpokladom kontroly výkonu spravodlivosti zo strany verejnosti.

Súčasťou práva na riadne odôvodnenie je aj to, aby sa súd riadne vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami účastníka konania. Nedostatočné vysporiadanie sa s námietkami účastníka konania spôsobuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia.

Odôvodnenie má presvedčiť účastníkov konania, že rozhodnutie bolo výsledkom starostlivého zhodnotenia relevantných faktov, že nebolo len doprovodom vopred prijatého rozhodnutia a že nebolo svojvoľné. Z uvedeného dôvodu je preto potrebné trvať na logickej súladnosti (bezrozpornosti) a vecnej konzistencii odôvodnenia rozhodnutia, ktoré nemôže opomenúť dôležité skutočnosti a tieto ponechať bez odpovede.

Z podkladov súdneho spisu v posudzovanej veci je zrejmé, že krajský súd postupom podľa § 250 ods.1 veta druhá O.s.p. pribral do predmetného súdneho preskúmavacieho konania účastníkov správneho konania, a to JUDr. M. C. (uznesením č. k. 3S 191/2009-76 z 10.2.2010) a J. K. a M. K. (uznesením č. k. 3S 191/2009-81 zo 4.3.2010). Uvedené subjekty týmto postupom získali ***procesné postavenie účastníkov konania*** (v I., II. a III. rade), titulom ktorého získali aj procesné práva a povinnosti. Krajský súd im následne doručil žalobu, ku ktorej podali svoje písomné vyjadrenia, obsahujúce ich zamietajúce stanovisko, v rámci ktorého uviedli aj príslušné dôvody.

Z obsahu napadnutého rozsudku vyplýva, že súd prvého stupňa námietky účastníkov konania v I., II. a III. rade ponechal bez povšimnutia, nie je preto zrejmé, ako sa s námietkami a argumentmi účastníkov vysporiadal, pretože k nim nezaujal žiadne stanovisko.

Pokiaľ teda v posudzovanej veci *krajský súd nepreskúmal námietky účastníkov v I., II. a III. rade, podľa názoru odvolacieho súdu postupoval nedôsledne*, a uvedeným postupom bolo porušené ich právo na spravodlivý a riadny súdny proces, právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde ako aj zásadu spravodlivého procesu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd. Ústavný súd SR už vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“ (IV. ÚS 115/03).

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto musel napadnutý rozsudok prvostupňového súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.), a to bez toho, aby sa zaoberal hmotnoprávnou stránkou odvolania.

V ďalšom konaní prvostupňový súd opätovne prejedná vec v medziach podanej žaloby, *dôsledne sa vysporiada so všetkými námietkami účastníkov v I., II. a III. rade vrátane odvolacích námietok*, znova o nej rozhodne a svoje rozhodnutie aj riadne a presvedčivo odôvodní.

U nepreskúmateľného rozhodnutia nemožno hodnotiť správnosť relevantných právnych otázok ani vady správneho konania, preto bolo nutné takéto rozhodnutie zrušiť a otvoriť tým krajskému súdu procesný priestor pre vydanie rozhodnutia nového, ktoré nebude postihnuté zmieneným deficitom.

V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd i o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 v spojení s § 246c O.s.p.).

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 24. novembra 2011

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská